

Του Διάκου

(Αναφέρεται στη μάχη της Αλαμάνας και το μαρτυρικό θάνατο του Αθανάσιου Διάκου)

Πολλή μαυρίλα πλάκωσε, μαύρη σαν καλιακούδα*...

Ομέρ Βρυώνης έρχεται με δεκαοχτώ χιλιάδες.

Ο Διάκος σαν τ' αγρίκισε*, πολύ του κακοφάνη.

— Καρδιά, παιδιά μου, φώναξε. Παιδιά, μη φοβηθείτε σταθείτ' αντρεία σαν Έλληνες και σα Γραικοί σταθείτε...

Τρία γιουρούσια έκαμαν, τα τρία αράδα αράδα.

Έμεινε ο Διάκος στη φωτιά με δεκαοχτώ λεβέντες, τρεις ώρες επολέμαε με δεκαοχτώ χιλιάδες!

Βούλωσαν τα κουμπούρια του κι ανάψαν τα τουφέκια

κι ο Διάκος εξεσπάθωσε και στη φωτιά χιμάει.

Ήξιντα ταμπούρια χάλασε κι εφτά μπουλουκμπασίδες

και το σπαθί του κόπηκε ανάμεσα στη χούφτα

και ζωντανό τον έπιασαν και στον πασά τον πάνε...

Κι ο Ομέρ Βρυώνης μυστικά στο δρόμο τον ρωτούσε:

— Γίνεσαι Τούρκος, Διάκο μου, την πίστη σου ν' αλλάξεις;

Κι εκείνος αποκρίθηκε και στρίβει το μουστάκι:

— Εγώ Γραικός γεννήθηκα, Γραικός θε να πεθάνω!

Δημοτικό

Νίκος Πολίτης, *Εκλογαί από τα τραγούδια*

του ελληνικού λαού, εκδ. Ε.Γ. Βαγιονάκη, Αθήνα, 1978

Ψηφιδωτό Ελ. Βοΐλα,
Αριστοτέλης Χρ. Κωστόπουλος,
Βικτωρία Κωτουλοπούλου-
Κωστοπούλου,
Το θαύμα του 1821,
εκδ. Μαλλιάρης-Παιδεία Α.Ε.,
Θεσσαλονίκη, 1991

- Το παραπάνω κείμενο είναι ένα δημοτικό τραγούδι. Τι γνωρίζετε για τα δημοτικά τραγούδια;
- Σε ποιον ήρωα αναφέρεται αυτό το δημοτικό τραγούδι;
- Σε ποια σημεία του δημοτικού τραγουδιού φαίνεται ο ηρωισμός του Αθανάσιου Διάκου; Ποια φράση του σας εντυπωσίασε;

* καλιακούδα: μαύρο πουλί που μοιάζει με κοράκι

* αγρίκισε: αντιλήφτηκε, άκουσε

* μπουλούκμπασης: Τούρκος αρχηγός μικρού στρατιωτικού σώματος

- Γνωρίζετε άλλους ήρωες της ελληνικής επανάστασης; Ποιον ήρωα ή ποια ηρωίδα θαυμάζετε περισσότερο; Μιλήστε γι' αυτούς στην τάξη. Βρείτε φωτογραφίες τους και φτιάξτε μια αφίσα-αφιέρωμα με αυτούς τους ήρωες που θα το χρησιμοποιήσετε στον στολισμό της τάξης σας για τη γιορτή της 25ης Μαρτίου.

- Γνωρίζετε κάποιον ήρωα που αγωνίστηκε στην περιοχή σας; Βρείτε πληροφορίες και αφιερώστε ένα μέρος της σχολικής γιορτής σ' αυτό τον ήρωα.

Μίρκα Παλιούρα, *Το Λεύκωμα του '21*, Διεύθυνση έκδοσης - παραγωγής: ΙΔΡΥΜΑ ΤΥΠΟΥ Α.Ε., 1996

Κατάλογος των αγωνιστών

Αναγνωσταράς	Μαυρομηγάλης Ηλίας
Ανδρούτσος	Μαυρομηγάλης Κυριακούλης
Ανδρούτσος Οδυσσεύς	Μαυρομηγάλης Πετρώμας
Αστιγής	Μεταξάς Ανδρέας
Βέικος Λάμπρος	Μιαούλης Ανδρέας
Βλαχούπουλος Αλέξιος	Μπότσαρης Μάρκος
Βύρων Λόρδος	Μπότσαρης Νότης
Γερμανός, Παλαιών Πατρών	Μπουμπουλίνα Λασκαρίνα
Γιατράκος Παναγιώτης	Νικηταράς ή Νικήτας Σταματελόπουλος
Γκόντουν Τόμας	Νικηφόρος Κωνσταντίνος
Γκούρας Ιωάννης	Οικονόμου Αντώνιος
Γρίβας Θεόδωρος	Ολύμπιος Γεώργιος
Δελιγιάννης Κανέλλος	Πανουργιάς
Διάκος Αθανάσιος	Παπανικολής Δημήτριος
Δράκος Γεώργιος	Παπάς Εμμανουήλ
Δουβουνιώτης Ιωάννης	Παπαφλέσσας ή Δικαίος Γρηγόριος
Ζαΐμης Ανδρέας	Περραιβός Χριστόφορος
Ιωσήφ Ροζών	Πετμελάς Αναγνώστης
Κανάρης Κωνσταντίνος	Πλαπούτας Δημήτριος
Καποδίστριας Ιωάννης	Ραζήτσογλου Αθανάσιος
Καραϊσκάκης Γεώργιος	Ρήγας Φεραίος ή Βελεστινλής
Καρπενησιώτης Αθανάσιος	Σανταρόζα
Καψάλης Χρήστος	Σαχτούρης Γεώργιος
Κολοκοτρώνης Θεόδωρος	Σισίνης Γεώργιος
Κουντουριώτης Γεώργιος	Στάκος Ιωάννης
Κουντουριώτης Λάζαρος	Στορνάρης Νικόλαος
Κριεζής Αντώνιος	Τζαβέλλας Κίτσος
Κριεζιώτης Νικόλαος	Τομπάζης Ιάκωβος
Κωλέττης Ιωάννης	Τσορτζής
Λαγοδέτης Λυκούργος	Υψηλάντης Αλέξανδρος
Λόντος Ανδρέας	Υψηλάντης Δημήτριος
Μακρής Δημήτριος	Φαβέρος Κάρλος
Μακρυγιάννης Ιωάννης	Φιλική Εταιρεία (μέλη)
Μαυρογένους Μαντώ	Φωτῆλας Ασπμάκης
Μαυροκορδάτος Αλέξανδρος	Φωτομάρας Χρήστος
Μαυρομηγάλης Γεώργιος	

Η Ραλλού σάς προτείνει...

- Γκιώνας Νικόλαος - Ραπτοπούλου Σοφία, *Το Μεγάλο '21*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2003.
- Μακρυγιάννης Ιωάννης, *Απομνημονεύματα*, εκδ. ΙΔΡΥΜΑ ΤΥΠΟΥ Α.Ε., Αθήνα, 1995.
- Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμοι ΙΑ' και ΙΒ', Αθήνα, 1975.
- Πολίτης Νίκος, *Εκλογαί από τα τραγούδια του ελληνικού λαού*, εκδ. Ε.Γ. Βαγιονάκη, Αθήνα, 1978.
- Σβορώνος Νικόλαος, *Επισκόπηση της ελληνικής ιστορίας*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα, 1978.
- Τερτσέτης Γεώργιος, *Άπαντα - Κολοκοτρώνη απομνημονεύματα*, εκδ. Χρ. Γιοβάνη, Αθήνα, 1967.

Ανθολόγιο: Βελεστινλής Ρήγας, *Θούριος*
Σολωμός Διονύσιος, *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι*